

Főleg Felsőoktatási Hírek
AZ OKTATÓI HÁLÓZAT VÁLOGATÁSÁBAN – 2021. 08. 07. – 2021. 08. 13.

2021. 08. 13. Átlátszó

A még 2017-ben bezárt Iparművészeti Múzeum felújítására akkoriban még csak 25 milliárd forintot szánt a kormány. A most lezárult közbeszerzési pályázaton viszont már [40 milliárd forintos ajánlattal nyert a felcsúti FEJÉR-B.Á.L. Zrt. és a budapesti székhelyű Swietelsky Magyarország Kft.](#), amely cégeknek 5 év áll rendelkezésükre befejezni a munkálatokat, bár a határidő a szerződés szerint további két évvel meghosszabbítható.

2021. 08. 13. 444

A cikk egy Afganisztánban, Balh városában készített BBC-riportot ismertet a tálibok visszatéréről. [Az iskolák nyitva vannak, de már nem mindegyikbe engedik be a lányokat.](#)

2021. 08. 13. HVG

A felsőoktatásban is bevezetné a kötelező testnevelést a kormányfő a Nemzeti Sportnak adott interjúja szerint. [„A felsőoktatásnak adandó támogatás egyik feltétele lesz, hogy az egyetemeken is legyen testnevelés”](#) – jelentette ki, hozzátéve, hogy „extra pénzt adnának” az egyetemeknek, ha csapatokat is kiállítanak bizonyos klasszikus sportágakban. A cikk megjegyzi: ez nyomásgyakorlást jelentene a „modellváltással” az államtól elvben függetlenné vált alapítványi egyetemekre.

2021. 08. 13. ATV

A lap részletesen idézi Fekete-Győr Andrásról, hogy [milyen a finn típusú iskolarendszer, amit a Momentum bevezetne Magyarországon.](#) Fekete-Győr szerint a finn iskolákban a tanuló is, a pedagógus is jól érzi magát; a gyerekek azért, mert jóval kevesebb a tananyag, a házi feladat, cserébe személyre szabottan foglalkoznak velük, és alaposan megtanítják őket programozni, problémát megoldani, idegen nyelven beszélni, együttműködni stb., a tanárok meg azért, mert az egyetemi képzés során is és később is nagy szakmai megbecsülést és támogatást kapnak.

2021. 08. 12. Átlátszó

Július végéig pályázhattak az irodalmi folyóiratok a Petőfi Irodalmi Ügynökség (PIÜ) 1,8 milliárd keretösszegű támogatására. [A keretösszezből csak 1 milliárd van megpántlikázva, a fennmaradó 800 millió célja ismeretlen, de feltehető, hogy „házon belül” osztják szét](#) a PIÜ által kiadott 5 db, zömmel online folyóiratnak, amelyek többnyire egymás anyagait veszik át. A cikkből megtudjuk továbbá, hogy a PIÜ július 1-étől a Petőfi Kulturális Ügynökség Nonprofit Zrt. (PKÜ) néven működik tovább, a nemrég létrehozott Magyar Kultúráért Alapítvány keretében. „Egészen meggható, mennyi nehéz munkát vállal magára egy ilyen törekeny ember Minden Magyar Kultúrjavak Eltökélt Gondnokaként” – kommentálja a cikk a tényt, hogy Demeter Szilárd szívesen vezetné ezt „az eddig általa igazgatott cégek fölé kirendelt céget” is.

20. 08. 12. Magyar Hang

[A cikk szerint a PSZ jóslata a közoktatás összeomlásáról](#) (lásd 2021. 08. 11. HVG) [valójában már valóság](#), de mert „az oktatás és az egészségügy humán tőkére épül, vagyis ha bezár valahol egy-egy kórházi osztály vagy egy falusi tanintézmény, akkor mindig lesz egy elhivatott ember (vagy közösség), aki akár a nyújtott szolgáltatás minőségének terhére és önmaga kizsákmányolása árán is átveszi a pácienseket és diákokat”, így az összeomlás nem olyan látványos, mint

mikor pl. egy bank bezár. „Ezt használja ki rendre a két szakterületet menedzselő Emberi Erőforrások Minisztériuma”.

2021. 08. 12. 24hu

Bár [az EMMI szerint a tanárhiány](#) kérdésköre csak a baloldali média nyári slágertémája, a Nemzeti Pedagógus Kar elnöke szerint is lesznek iskolák, amelyek nem találnak majd szakembert a meghirdetett állásokra, és egyértelműen látszik, hogy a helyzet egyre rosszabb lesz. Horváth Péter elmondta, legnagyobb a hiány a természettudományokat és informatikát oktató tanárokból, de az óvodapedagógusokat és tanítókat illetően is egyre fenyegetőbb a helyzet. A Pedagógusok Szakszervezetének elnöke, Szabó Zsuzsa pedig a következő tanévben is a kívánatosnál nagyobb óraszámú helyettesítéssel számol. (A portál az ATV Start riportját ismertette.)

2021. 08. 12. MÉRCE

Szabó Zsuzsa PSZ-elnök az ATV-nek és egy rádióknak nyilatkozva elmondta: [már a budapesti elitiskolákban is tanárhiány van](#). Felsorolta a pedagógushiány kivédésére eddig bevezetett gyakorlatok – „tanári ingázás”, nem megfelelő minőségű helyettesítések az alsó tagozaton – hátulütőit, és kijelentette: a rendelkezésre álló hivatalos adatokból „ki lehet számolni, hogy súlyos és folyamatos tanárvesztéssel küzd a közoktatás”.

2021. 08. 12. Népszava

[A tudósítás szerint „Belarusz kulturális életét a teljes nihil jellemzi” egy évvel az elcsalt elnökválasztás után](#): a Nobel-díjas Svetlana Alekszijevice író példátlan fenyegetések után szeptemberben kénytelen volt németországi száműzetésbe vonulni, az operaházban és a zenei életben tisztogatás zajlik, az ország legrégebbi színházában a munkatársak nagy része az erőszak elleni tiltakozásul felmondott, a Goethe Intézetet és a Minszki Művészeti Galériát bezárták, a Marija Kolesznyikova bebörtönzött ellenzéki vezető által vezetett OK16 nevű kulturális központot felszámolták. Lukasenko óva inti a művészeket és az értelmiséget a politizálásól.

2021. 08. 12. Magyar Hang

[Több mint 10 milliárdnyi többletforrást ad a kormány a Magyar Katolikus Egyháznak óvodafejlesztésre és további majdnem 3,5 milliárdot különböző egyházi oktatási intézményeknek](#) (köztük a Ráday Felsőoktatási Diákotthonnak) felújítások, bővítések (többlet) támogatására a Gazdaság-újraindítási Alapból. Eközben minden kiegészítő támogatást elvettek a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség iskoláitól, amelyek egyikében a napokban még a NAV is megjelent lefoglalási céllal – emlékeztet a lap.

2021. 08. 11. MÉRCE

A lap szemelvényt közöl Levi Gahman (Liverpool, School of Environmental Sciences) „A pedagógia radikalizálódása” című készülő könyvének „Zapatisták versus neoliberális egyetem: a feledés elleni pedagógia felé” című fejezetéből. Gahman szerint [a neoliberalizmus „túszként tartja fogva” a felsőoktatást, és „fegyelmező mechanizmusaival” frontális támadást indított az oktatók és hallgatók mentális egészsége ellen](#). Ilyen mechanizmusok egyfelől a tudományos rangsorok, impakt faktorok, idézési mutatók, publikációs kvóták, a támogatás-elnyerésre irányuló nyomás, a díjazási kultúra stb., illetve másfelől a magolási kényszer, a szabványosított tesztek, nagy tétű vizsgák, a hallgatótársak közötti hierarchikus verseny, a növekvő tandíj miatti eladósodás, valamint a megszegényítés („hát maga erre szerződött!”). Az 1994 óta aktív mexikói zapatista mozgalom mindezzel a részvételi demokrácián és közösségi döntéshozatalon

alapuló, nem hierarchikus, anti-neoliberális oktatást állítja szembe, amely felszámolja a hierarchikus tekintélyelvűséget és a szégyent a tanulási folyamatokban.

2021. 08. 11. HVG

Az ún. „áttanító (utazó, ingázó) pedagógusok” rendszere sok hátránnyal jár mind az érintett tanárok, mind pedig az intézmények számára, mondta a lapnak nyilatkozó pedagógus a Klebelsberg Központ elnökének elhíresült kijelentésével (lásd: 2021. 08. 02. Magyar Nemzet és Mércé) kapcsolatban. Más megoldás azonban nincs, [Totyik Tamás PSZ-alelnök szerint ugyains a pedagógusok jelenlegi 146 ezres összlétszáma \(óvodától középiskoláig\) a következő öt évben körülbelül 22 ezer fővel fog csökkenni](#). Elmondta: a magyar pedagógusok töltik a legtöbb időt tanítással az EU-ban, és ehhez jön még az adminisztráció és az egész napos iskola miatti pluszfeladatok, miközben a bérük rendkívül alacsony.

2021. 08. 11. Magyar Hang

[Adótitokra hivatkozva nem közli a kormány](#), hol tart a közpénzből luxusutakat és luxusfizetéseket finanszírozó, egyfajta családi üzletként működő Antall József Tudásközpont Alapítványnál indult NAV-vizsgálat (lásd: 2021. 07. 22. Direkt36).

2021. 08. 11. 444

Sokak szerint a tanévkezdés és a koronavírus delta-variánsának terjedése együttesen fogja okozni a negyedik járványhullámot Magyarországon. A fiatalabb korosztályok védettségének hiánya miatt az általános iskola a legkritikusabb intézmény, de a gimnazisták „bulizási szokásai” sem adnak okot sok nyugalomra. [Ennek ellenére a pedagógusok eddig nem kaptak semmilyen tájékoztatást az új tanévről](#), így „rémálmuokról”, a hibrid és online oktatásról sem, amely tavaly az eszköz- és a tapasztalathiány miatt „közoktatási káoszt” és sokszor még budapesti iskolákban is „kabaréba illő történeteket” eredményezett.

2021. 08. 11. Népszava

Miután jelentősen csökkentették támogatásukat, [az adóhivatalt is ráküldték az Iványi Gábor által vezetett Magyar Evangéliumi Testvérközösség szegedi intézményére](#), hogy lefoglalásra kijelöljenek minden értékesíthető dolgot; azonban nem találtak ilyeneket. A lelkésznek a MET intézményvezetőihez küldött leveléből az is kiderült, hogy az alkalmazottak bérének kifizetése is nehézséget okoz, s csak több részletben történik majd meg.

2021. 08. 10. Népszava

Bolvári-Takács Gábort, a Magyar Táncművészeti Egyetem rektorát azután mentette fel a köztársasági elnök, hogy augusztus elején az újonnan létrejött Tokaj-Hegyalja Egyetem megbízott rektorának lett kinevezve. [Amúgy mindkét egyetem az évi 400-400 milliós költségvetési támogatás mellé 300-300 milliót kapott speciális feladatok ellátására](#).

2021. 08. 10. 444

[Hatósági nyomásra feloszlott a hongkongi tanárok 95 ezer tagú szakszervezete](#), amelyet július végén a kínai állami médiában eltávolítandó „rosszindulatú tumornak” minősítettek, és azzal vádoltak, hogy elősegíti a politika beszivárgását az iskolákba.

2021. 08. 10. Magyar Nemzet

Az Oktatási Hivatal publikálta az Európai Felsőoktatási Térség egyik nagy mintás kutatását, amelyben 25 ország vett részt. Ebből többek közt az derül ki, hogy [a magyar egyetemisták 72%-a tanul ingyenesen, már csak 51%-uk jár budapesti egyetemre, és csak kevesebb mint negyedüknek\(!\) vannak megélhetési gondjai](#). Szorgalmi időszakban a nappali tagozaton

tanulóknak csak kevesebb mint a fele dolgozik, állandó jelleggel pedig a megkérdezetteknek csak a negyede. 60%-uk arról számolt be, hogy a középiskolában jó vagy nagyon jó felkészítést kapott az egyetemi tanulmányaihoz. A hazai felsőoktatás minőségéről és gyakorlati hasznosíthatóságáról főként a hitéleti és pedagógiai képzések diákjai voltak jó véleménnyel. Külföldi tanulmányúton, szakmai gyakorlaton vagy valamilyen ösztöndíjas mobilitási programban a megkérdezettek egytizede vett már részt.

2021. 08. 10. A TASZ jelenti (444-blog)

Az alkotmánybíróság megvizsgálta a törvényeket, amelyek az egyetemek működését érintő legfontosabb döntések jogát a szenátusokról az alapítványi kuratóriumokra ruházza, és úgy találta, hogy azok [nem sértik az egyetemi autonómiát](#), mert az autonómia érvényesüléséhez elegendő, ha a gyakorló véleményét mondhatnak a döntésekről. Bár véleményt mondani nem ugyanaz, mint dönteni, de az alkotmánybírósági határozat értelmében az egyetemi polgárok a jövőben is felléphetnek a döntésekkel szemben, illetve tiltakozhatnak az autonómiasértések ellen, ahogy az SZFE polgárai tették – vonja le a konklúziót a blog.

2021. 08. 10. Telex

A cikk a Mathias Corvinus Collegium (MCC) látogatói ösztöndíjprogramjával kapcsolatban közöl adatokat, külön kiemelve, hogy [míg egy doktori iskolát végzett vagy oda járó egyetemi tanársegéd havi nettó 147 477, azaz órabérben 883 forintot keres, egy adjunktus pedig havi 192 506 forintot, addig a közpénzmilliárdokkal felpumpált MCC vendégelődői 5–10 ezer eurós havi juttatásban részesülhetnek](#), még ha nem is rendelkeznek meggyőző tudományos munkássággal (lásd ehhez: 2021. 08. 07. Örülünk, Vincent blog).

2021. 08. 10. HVG

Tegnap esti határozatában 127 milliárd forintot csoportosít át a kormány a gazdaság újraindítására szánt keretből. Ebből 100 milliárd a Pénzügyminisztériumot illeti, 8 milliárd a felsőoktatást; 6 milliárd jut kulturális intézményeknek, 4 milliárd a terrorelhárításra, 1-1 milliárd sportra, illetve egyházi célra stb. [„Mivel a sportszervezetek, az egyetemek, az egyházak szinte minden héten kapnak kiegészítő összegeket, teljesen áttekinthetetlen, hogy végül mire mennyit költ a kormány, mert a pillanatnyi helyzetet lehetetlen összehasonlítani az eredetileg elfogadott idei költségvetéssel”](#) – állapítja meg a tudósító.

2021. 08. 10. 24hu

[Világi Oszkár szlovákiai milliárdos, az SZFE kuratóriumi tagja megvette és átépíti a budai Naphegy egyik emblemikus ingatlanát](#), a világháború előtti felső tízezer tagjai által lakott neoreneszánsz Preisinger-villát. Világi melleleg a Corvinus kuratóriumi elnöke, Hernádi Zsolt mellett a Mol-csoport egyik legbefolyásosabb vezetője.

2021. 08. 09. Portfolio

Az orosz oktatási tárca ajánlja, hogy [a felsőoktatási intézmények dolgozói közt a Covid-19-cel szembeni védettség, azaz a beoltottak vagy a fertőzésen átesettek aránya 80%-os legyen](#). Javasolja továbbá a beoltatlan diákoknak a távoktatást, és azt, hogy kollégiumi elhelyezést csak védettek kaphassanak. Négy napja [az olasz kormány döntött úgy](#), hogy szeptembertől védettségi kártyával kell rendelkezniük a tanároknak és az egyetemi hallgatóknak.

2021. 08. 09. Nyugati Fény

[Hadházy Ákos független képviselő szerint a Nyíregyházi Egyetem és az önkormányzat által félmilliárdos uniós támogatásból létesített, 2019 elején átadott természettudományos élményközpont „patyomkinberuházás”, ahol „az eszközpark százalmasan gyér”, az üres polcokon csak](#)

„néhány laptop és olcsó mikroszkóp, pár lombik és lego robot” látható. A képviselő által kikért, illetve a nyilvánosan hozzáférhető adatok szerint a konzorcium csak 200 milliárdról tud elszámolni, a fennmaradó 300 milliárdról nem tudni, „hova távozott”. Hadházy megjegyzi: amikor kémia-tanár-hiány van, és tavaly az egész országban egyetlen kémia-fizika szakos képzése indult, akkor a természettudományos oktatásra szánt félmilliárdot „sokkal, de sokkal” hatékonyabban kellett volna elkölteni.

2021. 08. 09. Index

[Lemondott Bolvári-Takács Gábor, a Magyar Táncművészeti Egyetem rektora.](#) Augusztus 1-i hatállyal mentették fel a hivatalából.

2021. 08. 09. Népszava

A lapnak sikerült szóra bírnia Végh László sümegi polgármestert, akinek az élettársáról tavaly kiderült, hogy hamis volt az érettségije, ezt azonban a karrierje nem sínylette meg, sőt a járvány miatti veszélyhelyzetet kihasználva a polgármester idén tavasszal a duplájára emelte a fizetését. Végh elmondta: [ő nem fizetést emelt, hanem a törvénynek engedelmeskedett](#), amely előírja, hogy az intézményvezetők illetményének mennyi legyen a minimális és maximális összege. Más kérdés, hogy a felsőfokú képzettség, amely e poszt és így az illetményemelés előfeltétele lett volna, a polgármesteri élettárs esetében az okirathamisítás fényében igencsak „kérdőjeles” – tette hozzá a lap.

2021. 08. 09. Népszava

A lapnak Fábián István volt debreceni rektor nyilatkozott a tanárhiányról, a tanárképzés most folyó átalakításáról, az egyetemek alapítványi fenntartásba adásáról és a felsőoktatás reformjával kapcsolatos hangzatos, de „csak papíron létező” kormányzati ígéretekről. Szerinte válságban van a tanári szakma, „ma már tényleg csak a megszállottak” választják ezt a pályát, de nekik is „borzalmasan megnőtt, mindamelllett teljesen fölösleges” adminisztratív feladatok veszik el a kedvüket. A természettudományos tárgyak összevonásához nincs meg a kellő tanárképzés, sőt az alapítványi egyetemek magában a tanárképzésben sem érdekeltek. Ennél is nagyobb gond ezekkel az egyetemekkel, hogy politikai-ideológiai megszállás alá kerültek, „a kinevezett kuratóriumi tagoknak ugyanis – tisztelet a néhány kivételnek – lövésük sincs a felsőoktatásról”, miközben a kuratóriumi tevékenység minőségbiztosításáról egy szó sem esik. Az alapítványoknak átadott közvagyon jobb hasznosulására nincs semmi garancia, a beharangozott oktatói béremelés pedig nem megoldás, ráadásul a költségvetésben nyoma sincs. [„Süt a kormány minden megnyilvánulásáról, hogy semmibe veszi a tudást.”](#)

2021. 08. 08. G7

[Az Orbán Balázssal készített igen terjedelmes és sok témára kitérő beszélgetés során a miniszterelnökség miniszterhelyettese elmondja:](#) „A Fudan [...] nem egy marxista egyetem, a felsőoktatás pedig egy nemzetközi iparág, ahol nekünk érdekünk, hogy a világ egyik legjobb szolgáltatója itt legyen. [...] Egy] kicsit túlzottan nagy ekörül a politikai turbulencia, még nem dőlt el semmi, s ha az 1-1,5 évig tartó előkészítés lezárul, akkor a megismert feltételek fényében mindenkinek lehetősége lesz elmondani a véleményét a projektről, akár népszavazás formájában is”. Orbán szerint Magyarországnak érdeke lenne ez is, illetve más, adott esetben nyugati top-egyetemek idecsábítása is. A riporter kérdésére, hogy a szóban forgó 500 milliárd forintból megkeresett-e a kormány más versenyzőket, a miniszterhelyettes elmondta: az amerikai és a nyugat-európai felsőoktatási stratégiának jelenleg nem része, hogy egyetemet építsenek ebben a térségben, az alapítványi formában működő amerikai magánegyetemek szintén nem gondolkodnak ilyesmiben. Az Orbán Balázst egyébként végig tegező újságíró (aki egyben a G7.hu Nonprofit Zrt. társalapítója és vezérigazgatója, a gazdasági portál felelős

szerkesztője is) visszakérdezésére, miszerint a CEU elzavarása után van-e kedve bármilyen egyetemi licen tulajdonosnak vagy kormányzatnak magyarországi felsőoktatási terjeszkedésen törni a fejét, a politikus úgy válaszolt, hogy most is itt van Budapesten amerikai egyetem, például a McDaniel College, és a törvényeket be kell tartani, az amerikaiaknak is, a kínaiaknak is, a CEU-nak is. A továbbiakban szó esik még a felsőoktatásra fordított költségvetési pénzekről, az egyetemek alapítványosításáról, annak feltételezett kockázatairól és előnyeiről, és Orbán megjegyzi: a ma az elitbe tartozó amerikai egyetemek döntő többsége alapítványi formátumban alakult meg, és állami vagyont kapott: földeket, gyárakat stb. – a Harvard, a Yale és az MIT egyaránt.

2021. 08. 08. Magyar Narancs

[590 diák közül az ELTE matematikai alapszakán végzett Gáspár Attila nyerte az egyetemisták idei nemzetközi matematikaversenyét.](#) Csapatban a Szentpétervári Állami Egyetem lett a nyertes.

2021. 08. 08. Népszava

A lapszemle Tucker Carlson budapesti Orbán-interjújának amerikai visszhangjából idéz. [A New York Times szerint Orbán egyik kulturális háborúja a felsőoktatás kiszervezése, amivel ideológiai ellenőrzés alá helyezi az egyetemeket,](#) és ehhez jó pénzért konzervatív szakembereket verbuvál nyugatról, pl. Rod Dreher, az American Conservative publicistáját is, aki őt intelligens, mélyen gondolkodó figurának nevezte. Egy másik cikkében a NYT úgy fogalmaz, hogy Orbán épp a kultúrharc miatt vonzó az amerikai konzervatívok szemében: azért, mert támadja a liberális tudományos központokat, és olyan ideológiai programokra költ, amelyekkel a hatalom a progresszív befolyást korlátozhatja.

2021. 08. 07. Örülünk, Vincent (blog)

[Míg Magyarországon nettó 660 dollárt keres egy doktorival rendelkező, több nyelven beszélő adjunktus, addig a Mathias Corvinus Collegium vendégelőadói programján egy senior kutató akár havi 10 000 dollárt és emellett ingyen lakást is kaphat.](#) A blogger 10 ilyen kutató tudományos tevékenységének nézett utána, és megállapította: az az esetek többségében nem létezik, a fennmaradó esetekben pedig a Scopus-indexe alacsony.

2021. 08. 07. Napi.hu

Schanda Tamás ITM-államtitkár közölte: [idén is támogatják a Kárpát-medencében működő kihelyezett, részben állami ösztöndíjas, részben önköltséges képzéseket,](#) melyeket 11 helyen (ebből 6 romániai), 10 felsőoktatási intézmény (Corvinus, DE, Edutus, KRE, MATE, a Nyíregyházi, Óbudai és Pécsi Egyetem, a Sárospataki Református Teológiai Akadémia és a SOTE) közreműködésével hirdettek meg. Tavaly 1100-an vettek részt a képzéseken. Az „összetartozás jegyében” az állam ugyanazt az ösztöndíjat adja a résztvevőknek, mint amit az itthoni diákok kapnak.